AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2015 / 79 • Haziran

ERMENİSTAN'IN EUROVİSİON 2015'TEKİ PROPAGANDA PROJESİ

Ali Murat TAŞKENT

Analist (2015-2017)

2015 Eurovision Şarkı Yarışmasının finalleri 23 Mayıs tarihinde Avusturyanın başkenti Viyanada yapılmıştır. Yarışmayı İsveç adına yarışan Mads Zelmerlow Heroes adlı şarkı ile kazanmıştır. Ermenistanı temsilen Face the Shadow (Gölgeyle Yüzleş) şarkısı ile yarışmaya katılan Genealogy grubu ise, beklentilerin aksine, 27 yarışmacı arasından 16ncı olarak hayal kırıklığı yaşamıştır.[1]

Face the Shadow (Gölgeyle Yüzleş) şarkısını seslendiren Genealogy grubu, beşi farklı kıtalardaki Ermeni diasporasından ve biri Ermenistandan olmak üzere altı kişiden oluşturulmuştur. Unutma beni çiçeğinden (forget-me-not)[2] esinlendiği bildirilen grubun iddia edildiğine göre barış, sevgi ve birliği ve 2015 Eurovision Şarkı Yarışmasının sloganı olan Köprüler Kurmak(Building Bridges) fikrini yaydığı belirtilmiştir.[3]

Ancak ne şarkının kendisinin, ne şarkının klibinin, ne de grubun Eurovisiondaki performansının bu bahsedilen bu olumlu fikirlerle bir alakası olmamıştır. Ermeni soykırımı olarak gösterilmeye çalışılan Birinci Dünya Savaşı sırasında yaşanan ölümlerin yüzüncü yılında, Ermenilerin Eurovisionu bir propaganda aracı olarak kullanmaya çalıştığı ve böylece yarışmada başarılı olmayı amaçladıkları açıkça anlaşılmaktadır.

Öncelikle, Face the Shadow (Gölgeyle Yüzleş) şarkısı içerinde birçok siyasi ima barındırmaktadır. Yarışmanın kuralları yarışmada seslendirilecek şarkıların siyasi mesajlar içermemesi gerektiğini açıkça belirtse de Ermenilerin şarkısı bunun tam tersini yapmıştır. İlk ismi Dont Deny (İnkar Etme) olan şarkının sözlerinde[4] Birinci Dünya Savaşında hayatını kaybeden Ermenilere atıfta bulunulmakta ve soykırımın dünya çapında tanınması çağrısını yapılmaktadır. Şarkının sözlerinde sıkça tekrar eden Dont Deny (İnkar Etme) sözlerinin Türkiyeye (ve Azerbaycana) yönelik olduğu barizdir. Ermenistanın şarkıda siyasi imalar olduğunu inkar etmesine karşın, şarkının ismi daha sonra Face the Shadow (Gölgeyle Yüzleş) olarak değiştirilmiş, ancak şarkının sözlerinde bir değişiklik yapılmamıştır. Şarkının yeni isminde ve şarkının sözlerinde geçen shadow (gölge) kelimesinin ise Türklerin Ermenilere yaptığı kötülükleri ima ettiği görülmektedir.

Bunun dışında, şarkı için karanlık ve siyasi teması olan bir klip çekilmiştir. Klipteki en dikkat çekici sahne, bir aile fotoğrafı çektirmek üzere poz veren ve Birinci Dünya Savaşı dönemi kıyafetleri giyen bir ailenin üyelerinin ki Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı İmparatorluğundaki Ermenileri simgeledikleri açıktır - teker teker kaybolduğu sahnedir. Bu

sahnenin şarkıda verilmek istenen siyasi mesajın bir temsili olduğu açıktır.

Genealogy grubunun Eurovisiondaki performansı da dikkat çekmiştir. Şarkının iddia edildiği üzere barışçıl ve olumlu doğasının aksine, performans öyle kasvetli olmuştur ki izleyen bir kişi gerçekten de gölgeyle yüzleştiğini düşünebilir. Bazı eleştirmenler grubu vampirlere[5] ve ortaçağ büyücülerine[6] de benzetmiştir. Siyasi mesaj vermeyi amaçlarken olayı biraz abarttıkları görülmektedir.

Sonuç olarak, Ermenistanın Genealogysi beklentileri karşılayamamış ve ağır bir başarısızlık yaşamıştır. Bazıları Face the Shadowun (Gölgeyle Yüzleş) şarkısının sıralamada üstlerde olacağını öngörmüşse de,[7] Ermenistan ancak 16ncı olabilmiştir. Ermenistana tam puan (12 puan) veren tek ülke Gürcistan olmuştur ki Eurovisionda komşulara tam puan vermek bir gelenek haline geldiği için bu normal karşılanabilir. Ancak en dikkat çekeni, Ermenistanın yakın bir müttefiki olan ve Ermenistandan sonra en büyük Ermeni halkını barındıran Rusyanın Ermenistana sadece 6 puan vermesidir (Ermenistana yarışmada verilen ikinci en yüksek puan). Buna ek olarak, Ermenistanın bir başka yakın müttefiki ve büyük bir Ermeni halkı barındıran Fransa ise sadece 3 puan vermiştir.

Ermenistanın siyaset ve propagandanın şarkılarını yücelteceğini bekledikleri açıktır. Ancak bu siyasi propaganda şarkısının seyirciler üzerinde beklenen etkiyi yapmamıştır ve şarkıda verilen yanlış mesajlar seyircilerin kararını etkilememiştir. Rusya Cumhurbaşkanı Putin ve Fransa Cumhurbaşkanı Hollandenın Erivanda düzenlenen törenlere katılımları ve yapılan tüm birlik gösterileri yarışmaya yansımamıştır. Eurovisionın sadece bir şarkı yarışması olduğunun ve siyaset ve Ermeni iddiaları için bir platform olmadığının altı çizilmelidir.

Şarkıdan anlaşıldığı üzere, Ermenistan Türkiyeyi Ermeni Soykırımını inkar etmekle suçlamaktadır. Ancak Türkiye hukuken ve tarihsel olarak ispatlanamamış bir olayı nasıl inkar edebilir ki? Birinci Dünya Savaşı sırasında gerçekleşen olayların soykırım olduğuna dair herhangi bir uluslararası mahkeme kararı bulunmamaktadır. Tarihçiler komisyonu kurulması gibi Türkiyenin gerçekleri ortaya çıkarmaya yönelik çabalarına rağmen Ermenistan bu çabaları dikkate almamakta ve savlarını ve iddialarını çürüten tüm delilleri görmezlikten gelmektedir. Buna ek olarak Ermenistan Birinci Dünya Savaşı sırasında hayatını kaybeden Ermenilerin sayısını şişirerek savaş kayıplarını dramatikleştirmeye çalışmaktadır. Ermeniler ayrıca savaş öncesi çıkarılan isyan ve çatışmalarda, daha sonra Doğuda Çarlık ordusu ve Güneyde Fransız ordusu ile işbirliği halinde Ermeniler tarafından Türklere çektirilen acıları inkar etmektedir.

Özetlemek gerekirse, Ermenistanın Genealogy projesi Eurovisyonda başarısızlığa uğramıştır. Face the Shadow (Gölgeyle Yüzleş) şarkısının ne Köprüler Kurmakla ne de barış, sevgi ve birlik fikriyle bir alakası olmuştur. Siyasi iddialarını geniş kitlelere tanıtma hedefleri başarısız olmuş ve yüzüncü yıl törenleri ve diğer etkinlikler gibi, Ermeni kamuoyunu tatmin etmek dışında herhangi bir etkisi olmamıştır. Nihayetinde, Ermenistanın bu gibi nefret yayma ve Türkler ve Türkiyeyi karalama çabaları, Türkiye-Ermenistan ilişkilerini bozmanın ve uzlaşmanın önünü tıkamanın dışında başka bir amaca hizmet etmemektedir.

[1] http://en.wikipedia.org/wiki/Armenia_in_the_Eurovision_Song_Contest_2015#cite_note-14

[2] Unutma beni çiçeği Ermeni Soykırımının sembolü olarak kullanılmaktadır. Diasporadan gelen beş grub üyesinin yapraklarını, Ermenistandan gelen üyenin ise çiçeğin ortasını temsil ettiği söylenmektedir.

[3] http://www.eurovision.tv/page/history/year/participant-profile/?song=32973

[4] http://www.eurovision.tv/event/lyrics?event=2073&song=32973

[5] http://www.mirror.co.uk/tv/tv-news/eurovision-2015-armenias-genealogy-compared-5750190

[6] http://www.telegraph.co.uk/culture/tvandradio/eurovision/11620062/what-we-learnt-from-eurovision-2015.html

[7] İngiliz The Guardian Ermenistanın 2015 Eurovision Şarkı Yarışmasını kazanacağını öngörmüştür. http://www.theguardian.com/news/datablog/2015/may/22/eurovision-2015-guardian-data-driven-prediction?CMP=share_btn_fb

Yazar Hakkında :

Ali Murat Taşkent, Nisan 2015 ile Eylül 2017 arasında Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) analist olarak çalışmıştır. Taşkent, Kafkasya ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerinde çalışmalar yürütmüştür.

Atıfta bulunmak için: TAŞKENT, Ali Murat. 2026. "ERMENİSTAN'IN EUROVİSİON 2015'TEKİ PROPAGANDA PROJESİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2015 / 79. Haziran 01. Erişim Kasım 23, 2026. https://www.avim.org.tr/tr/Yorum/ERMENISTAN-IN-EUROVISION-2015-TEKI-PROPAGANDA-PROJESI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr

https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır